

**Miejski Program  
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów  
Alkoholowych i Miejski Program  
Przeciwdziałania Przemocy  
w Rodzinie na 2010 rok**



## I. Podstawy prawne programu

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. 1982r. Nr 35 poz. 230), (tekst jednolity: Dz. U. 2002r. Nr 147 poz.1231),( tekst jednolity Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493).
3. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2003r., Nr 96, poz. 873 z póź. zm.).
4. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003r., Nr 122, poz. 1143 z póź. zm.).
5. Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz.U. z 2007r. Nr 14, poz.89 z póź. zm.).
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2008r. Nr 115, poz.728 z późn.zm.).
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 13 września 1999 roku w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, zasad funkcjonowania i rodzaju zakładów leczenia odwykowego oraz udziału innych zakładów opieki zdrowotnej w sprawowaniu opieki nad osobami uzależnionymi od alkoholu (Dz.U. z 2000r. Nr 3, poz. 44 z późn. zm.).

### Programy krajowe:

1. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010 z dnia 01 czerwca 2006 roku.
2. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015 z dnia 15 maja 2007 roku.
3. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016 z dnia 25 września 2006 roku.



## II. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych

Alkohol jest specyficznym produktem w związku z czym nie powinien być traktowany tak samo jak inne dobra, głównie z uwagi na szkody związane z jego używaniem. A szkody te są znaczne, albowiem koszty związane z nadużywaniem alkoholu przez indywidualne osoby ponoszą nie tylko najbliżsi członkowie ich rodzin, ale i całe społeczeństwo.

Skutki problemowego picia alkoholu rozpatruje się zarówno w wymiarze jednostkowym, ale nade wszystko w wymiarze społecznym i globalnym.

W Polsce od lat obserwuje się dynamikę wzrostową spożycia alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Według danych z GUS wzrost ten ukształtował się z 7,02 litra w 1998r. do 9,21 litra w 2007r. Jednym z czynników wzrostu tego spożycia jest zwiększona dostępność ekonomiczna alkoholu. Za średnie miesięczne wynagrodzenie można obecnie kupić trzykrotnie więcej butelek wódki w porównaniu z 1998r. Niemniej jednak na poziomie gmin należy podejmować działania wobec społeczności lokalnej, które mogłyby dość skutecznie przeciwdziałać zmniejszeniu rozmiarów aktualnie już występujących problemów alkoholowych. Stosowanie wielu środków zaradczych w obrębie tej tematyki ma swoje uzasadnienie. Jednym z takich oddziaływań są szeroko rozumiane działania profilaktyczne ukierunkowane na młodzież, do których również powinni zostać włączeni rodzice i nauczyciele. Podnoszenie kompetencji pedagogów, wychowawców i rodziców w zakresie wdrażania skutecznych strategii profilaktycznych w pracy z młodzieżą powinno być jednym z priorytetów w wyznaczaniu celu do minimalizowania skutków nadużywania alkoholu. W ostatnich latach odnotowuje się spadek spożycia napojów alkoholowych przez młodzież w wieku 15-17 lat, jednak niepokojącym zjawiskiem pozostaje wzrastająca liczba pijących alkohol dziewcząt i młodych kobiet. To niepokojące zjawisko budzi wiele obaw zarówno profilaktyków jak i środowisk medycznych, czy służb społecznych. Pijące młode kobiety zwiększają ryzyko urodzenia dzieci z tzw. alkoholowym zespołem płodowym FAS, co w konsekwencji niesie za sobą kolejne koszty jakie będzie musiało ponosić społeczeństwo. Dlatego tak ważnym oddziaływaniem pozostaje edukacja społeczna w tym zakresie, podwyższenie kompetencji zawodowych osób, które w swojej pracy zawodowej stykają się z tym problemem.



Szkolenie profesjonalistów powinno być jednym z wielu podstawowych działań na rzecz ograniczenia szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, a co za tym idzie zmniejszeniem rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych. Godnym realizacji jest rozwijanie edukacji społecznej przy współudziale mediów, które mogłyby informować o problemach i szkodach oraz zachowaniach ryzykownych związanych z piciem i nadużywaniem alkoholu. Włączanie się w kampanie promujące zdrowy styl życia, to jeden z wielu stałych elementów działań podejmowanych przez organizacje pozarządowe ukierunkowane na zapobieganie i zmniejszanie szkód związanych z nadużywaniem alkoholu. Dostępność pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych, a także dla ich rodzin, które doznają wielu szkód z tego powodu powinno również być jednym z przewodnich oddziaływań w zakresie ograniczenia rozmiarów nadużywania alkoholu. Sposobów na redukcję aktualnie występujących problemów alkoholowych jest wiele. Nie sposób wymienić wszystkich, mniej lub bardziej skutecznych. Na pewno jednak dbałość o profesjonalizm świadczonych usług, konsekwentność, systematyczność w ich realizacji mogą gwarantować skuteczność wyznaczonego celu, nie zapominając przy tym o procesie jakim jest profilaktyka i przeciwdziałanie problemom społecznym, których efekty zauważyć można dopiero po wielu latach.

### III. Dane z terenu miasta.

#### 1) Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień w Ostródzie;

| Dane:                                   | 2008r. | 2009r. |
|-----------------------------------------|--------|--------|
| Przyjęci do Poradni Leczenia Uzależnień | 525    | 319    |
| Uzależnionych od alkoholu               | 297    | 226    |
| Mężczyźni do 18 roku życia              | 5      | 0      |
| Mężczyźni między 19 a 29 rokiem życia   | 25     | 25     |
| Mężczyźni powyżej 29 roku życia         | 209    | 155    |
| Kobiety do 18 roku życia                | 0      | 0      |
| Kobiety między 19 a 29 rokiem życia     | 4      | 5      |
| Kobiety powyżej 29 roku życia           | 54     | 41     |



|                         |     |    |
|-------------------------|-----|----|
| Współuzależnieni        | 211 | 69 |
| Uzależnienie krzyżowe   | 13  | 6  |
| Uzależnienie od opiatów | -   | 3  |
| Uzależnienie od hazardu | -   | 2  |
| Uzależnionych od leków  | 3   | 2  |

|                                                          |         |
|----------------------------------------------------------|---------|
| Ilość uczestników terapii grupowych (ogółem): <b>159</b> | 2009r.  |
| Terapia podstawowa                                       | 97 osób |
| Terapia pogłębiona                                       | 27 osób |
| Terapia dla współuzależnionych                           | 35 osób |

|                                        |            |
|----------------------------------------|------------|
| Ilość udzielonych porad indywidualnych | <b>697</b> |
| Ilość konsultacji psychiatrycznych     | <b>66</b>  |
| Ilość konsultacji psychologicznych     | <b>235</b> |

## 2) Dane z Komendy Powiatowej Policji w Ostródzie

| Liczba ujawnionych nietrzeźwych kierujących                | rowerami                       | 35  | 163 |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------|-----|-----|
|                                                            | samochodami i innymi pojazdami | 128 |     |
| Ilość wszczętych postępowań z Ustawy o przeciwnarkomanii   | 22                             |     |     |
| Ilość umorzonych postępowań z Ustawy o przeciwnarkomanii   | 3                              |     |     |
| Liczba czynów popełnionych z Ustawy o przeciwnarkomanii    | 121                            |     |     |
| Liczba podejrzanych dorosłych z Ustawy o przeciwnarkomanii | 110                            |     |     |
| Liczba nieletnich sprawców z Ustawy o przeciwnarkomanii    | 8                              |     |     |
| Ilość postępowań skierowanych do sądu z art.207 KK         | 55                             |     |     |
| Ilość interwencji domowych                                 | 1194                           |     |     |



**3) Dane z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej;**

| Powody przyznania pomocy | Liczba rodzin | Liczba osób w rodzinach |
|--------------------------|---------------|-------------------------|
| Alkoholizm 2007r.        | 51            | 83                      |
| Alkoholizm 2008r.        | 44            | 65                      |
| Alkoholizm 2009r.        | 40            | 51                      |

**4) Dane z Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;**

| Ilość osób wezwanych na Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych                                                                             | 2008r.     | 2009r.     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
|                                                                                                                                                      | <b>137</b> | <b>179</b> |
| Skierowane pisma do sądu                                                                                                                             | <b>80</b>  | <b>102</b> |
| Wnioski o wydanie opinii biegłego psychologa i biegłego psychiatry w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz o zobowiązanie do leczenia odwykowego | <b>64</b>  | <b>82</b>  |
| Wycofanie sprawy, o zobowiązanie do leczenia odwykowego                                                                                              | <b>13</b>  | <b>15</b>  |
| Zawieszenie sprawy, o zobowiązanie do leczenia odwykowego                                                                                            | <b>3</b>   | <b>1</b>   |
| Wydanie opinii psychologiczno-psychiatrycznych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu                                                                | <b>75</b>  | <b>99</b>  |
| Zapytania do PLU                                                                                                                                     | <b>66</b>  | <b>68</b>  |
| Pisma do KPP                                                                                                                                         | <b>70</b>  | <b>89</b>  |



#### IV. Zasady realizacji zadań Programu oraz sposób jego finansowania.

##### 1. Harmonogram

Miejski Program jest otwarty i ma charakter ramowy. W trakcie realizacji może ulegać modyfikacji i być wzbogacany o nowe treści w zależności od zaistniałych potrzeb i uwarunkowań ustawowych.

##### 2. Finansowanie

Miejski Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych planowanych w Budżecie Miasta w dziale 851- ochrona zdrowia, rozdziale 85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi. Finansowanie niniejszego Programu będzie dokonywane z rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Na realizację programu przeciwdziałania alkoholizmowi projekt budżetu przewiduje 781.634 zł., w tym dotacja celowa dla powiatu- 3.000zł., dotacja celowa dla Centrum Integracji Społecznej- 371.280 zł.

#### V. Program realizować będzie Biuro Pełnomocnika ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z :

- a) Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- b) Placówkami oświatowymi;
- c) Placówkami pomocy społecznej;
- d) Placówkami penitencjarnymi;
- e) Organizacjami pozarządowymi;
- f) Kościołami i związkami wyznaniowymi;
- g) Osobami fizycznymi i prawnymi;
- h) Administracją zespoloną.

#### VI. Cele Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2010 rok.

##### 1. Cele główne:

- a) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych;
- b) zmniejszanie rozmiarów aktualnie występujących problemów alkoholowych.



## **2. Cele szczegółowe :**

- a) Zwiększanie skuteczności i dostępności terapii dla osób uzależnionych od alkoholu oraz programów pomocy psychospołecznej dla członków ich rodzin;
- b) rozwijanie edukacji publicznej na temat czym jest uzależnienie i propagowanie stylu życia wolnego od uzależnień;
- c) zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na lokalnym rynku alkoholowym;
- d) tworzenie interdyscyplinarnego systemu pomocy osobom dotkniętym skutkami nadużywania alkoholu ;
- e) motywowanie osób nadużywających alkoholu do działań zaradczych, w tym do podjęcia terapii odwykowej;
- f) zapobieganie spożywaniu alkoholu ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

## **VII. Zadania Programu :**

### **1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.**

*Sposób realizacji poprzez prowadzenie, organizowanie i wspieranie:*

- a) dofinansowanie zajęć dla osób uzależnionych z terenu miasta Ostróda prowadzonych w specjalistycznych placówkach opieki zdrowotnej;
- b) finansowanie badań wykonywanych przez biegłych sądowych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- c) prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób z problemem uzależnienia od alkoholu i ich rodzin;
- d) poradnictwo prawne dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin;



- e) działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w przedmiocie motywowania do leczenia;
- f) wspieranie działalności środowisk samopomocowych;
- g) zakup materiałów informacyjnych, dydaktycznych, literatury fachowej;
- h) prowadzenie Telefonu Zaufania dla osób z problemem alkoholowym;
- i) koordynowanie na poziomie Miasta działań podmiotów realizujących zadania w zakresie profilaktyki;
- j) organizacja wyjazdów terapeutycznych dla osób uzależnionych i członków ich rodzin.

**2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.**

Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez działania zawarte w Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2010r.

**3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;**

*Sposób realizacji poprzez prowadzenie, organizowanie i wspieranie:*

- a) wdrażanie w szkołach i innych placówkach opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych uczących umiejętności zdrowego i trzeźwego stylu życia;
- b) konsultacje psychologiczne dla nauczycieli, pedagogów, wychowawców w zakresie problematyki uzależnień i przemocy;
- c) propagowanie, współfinansowanie lokalnych kampanii profilaktyczno-edukacyjnej;
- d) edukacja publiczna w ośrodkach mediach;



- e) udział w kampaniach ogólnopolskich;
- f) udzielanie pomocy psychologicznej rodzicom, których dzieci spożywają alkohol;
- g) wspieranie inicjatyw promujących zdrowy styl życia wolny od uzależnień;
- h) finansowanie profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych ( kluby sportowe, świetlice, placówki oświatowe i inne środowiska młodzieżowe) nasilenie postaw abstyneckich wśród młodzieży;
- i) organizowanie, finansowanie spotkań, konferencji, spotkań roboczych;
- j) pomoc merytoryczna szkołom w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień wpisanych w program profilaktyki szkolnej;
- k) dofinansowanie obozów profilaktyczno-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem;
- l) stworzenie portalu ( strony internetowej ) informującej o dostępnych w Ostródzie formach pomocy;
- ł) edukacja i działania związane z profilaktyką płodowego zespołu alkoholowego – FAS;
- m) dofinansowanie działalności Świetlicy Terapeutycznej, w której prowadzone są działania profilaktyczne;
- n) przeprowadzenie diagnoz, badań pozwalających ocenić skuteczność działań podejmowanych w różnych obszarach profilaktyki lokalnej;
- o) zakup materiałów informacyjnych, edukacyjnych, książek z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków;
- p) organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych, uczących asertywnego sposobu odmawiania sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim jak i nietrzeźwym;
- q) prowadzenie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- r) szkolenia wybranych grup zawodowych w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień.



**4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.**

*Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez współpracę z następującymi podmiotami:*

- a) Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Ostródzie;
- b) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie;
- c) Strażą Miejską w Ostródzie;
- d) Komendą Powiatową Policji w Ostródzie;
- e) Sądem Rejonowym;
- f) Organizacjami Pozarządowymi z terenu miasta Ostródy;
- g) Ostródzkimi szkołami;
- h) Poradnią Leczenia Uzależnień w Ostródzie;
- i) Oddziałami Leczenia Uzależnień z terenu;
- j) Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- k) Urzędem Marszałkowskim Województwa Warmińsko-Mazurskiego;
- l) Klubem AA.
- ł) Kościołami różnych wyznań;

**5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13 i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.**

- a) podejmowanie działań kontrolnych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;



- b) ograniczenie dostępności alkoholu poprzez przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych określonych ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- c) występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- d) składanie do organów policji wniosków o wszczęcie postępowania dowodowego;
- e) podejmowanie działań interwencyjnych w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy i promocji napojów alkoholowych.

**6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.**

*Realizacja tego zadania odbywać się będzie poprzez:*

- a) dofinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej mającej na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu;
- b) pomoc merytoryczna dla Centrum Integracji Społecznej i noclegowni.



## VIII. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowej

Komisja działa na podstawie:

- a) Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi ( tekst jednolity: Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473 z późn. zm.).
- b) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii ( tekst jednolity: Dz. U. z 2005r., Nr 179, poz.1485 z późn. zm.).
- c) Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ( Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493).
- d) Ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym ( tekst jednolity: Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.),
- e) Regulaminu organizacyjnego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ostródzie;
- f) Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii;
- g) Narodowego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010 z dnia 01 czerwca 2006 roku.
- h) Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006- 2016 z dnia 25 września 2006 roku.



## IX. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

- 1) Podstawą wynagradzania członków Komisji są umowy-zlecenia na wykonanie konkretnych zadań:
  - a) przeprowadzanie rozmów interwencyjnych z osobami uzależnionymi;
  - b) przeprowadzanie wywiadów dla potrzeb Komisji;
  - c) pełnienie dyżurów w biurze Komisji;
  - d) przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem zgodności ich działalności z przepisami obowiązującego prawa;
  - e) opiniowanie wniosków i ofert dla szkół i innych instytucji zwracających się z prośbą o dofinansowanie działań profilaktycznych;
  - f) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego;
  - g) opiniowanie wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
  - h) opiniowanie decyzji o cofnięciu zezwolenia w przypadku naruszenia zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym lub zakłócania porządku publicznego w miejscu sprzedaży alkoholu lub najbliższej okolicy;
  - i) rozpatrywanie zawiadomień z instytucji, organizacji społecznych i od osób fizycznych dotyczących osób nadużywających alkoholu.
- 2) Ustala się następujące stawki wynagrodzeń:
  - a) Przewodniczący – ryczałt miesięczny w wysokości 500,00 zł.
  - b) Sekretarz – ryczałt miesięczny w wysokości 500,00 zł.
  - c) Zastępca przewodniczącego- ryczałt miesięczny w wysokości 300,00 zł.
  - d) Pozostali członkowie 200,00 zł. miesięcznie
- 3) Członkowie Komisji będący pracownikami etatowymi w gminnych jednostkach samorządowych za wykonywane czynności w godzinach pracy nie otrzymują wynagrodzenia;
- 4) Członkowie Komisji będący jednocześnie radnymi Rady Miejskiej w Ostródzie, za pracę w Komisji otrzymują ryczałt miesięczny w wysokości uzależnionej od pełnionej funkcji w Komisji.



Wydział: 851

Dział: 851 54

**ZADANIE I**

( dla każdego zadania oddzielnie )

**SZCZEGÓŁOWY PRELIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| § | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>( szczegółowy zakres ) | Potrzeby |                |
|---|---------|--------------------------------------------------------|----------|----------------|
|   |         |                                                        | 2010     | odpowiedzialny |
| 1 | 2       | 3                                                      | 4        | 5              |

**851 54 PRZECIWDZIAŁANIE ALKOHOLIZMOWI**

|       |                                                                                                                                                                                                                                        |                         |                       |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------|
| 1.    | Wspieranie merytoryczne i finansowe (pozostających poza finansowaniem Narodowego Funduszu Zdrowia ) dodatkowych konkretnych programów terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, uzależnionych krzyżowo; | 9.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
| 2.    | Zapewnienie i dofinansowanie dyżurów psychologa, prawnika;                                                                                                                                                                             | 9.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
| 3.    | Wspieranie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych;                                                                                                                                                                              | 3.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
| 4.    | Wnoszenie opłat do sądu za opinie w przedmiocie uzależnienia;                                                                                                                                                                          | 28.000 zł.              | Anna Małkowska        |
| 5.    | Zakup literatury fachowej, materiałów edukacyjno-informacyjnych o istocie uzależnień;                                                                                                                                                  | 700 zł.                 | Pełnomocnik d.s PiRPA |
| 6.    | Prowadzenie telefonu zaufania dla osób z problemem alkoholowym: rozmowy wspierające, wyjaśniające, kierowanie do profesjonalnej pomocy itp.;                                                                                           | 1.300 zł.               | Anna Małkowska        |
| 7.    | Działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zmierzające do zastosowania wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu;                                                                                 | w ramach prac komisji   | Katarzyna Guzewicz    |
| 8.    | Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób uzależnionych, współuzależnionych i ich rodzin;                                                                                                                               | w ramach pracy etatowej | Anna Małkowska        |
| RAZEM |                                                                                                                                                                                                                                        | 51.000 zł.              |                       |



Wydział: 851

Dział: 851 54

**ZADANIE II**

( dla każdego zadania oddzielnie )

**SZCZEGÓŁOWY PERLIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| § | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                                                                                                                                                                                                                        | Potrzeby                |                       |
|---|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------|
|   |         |                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2010                    | odpowiedzialni        |
| 1 | 2       | 3                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4                       | 5                     |
|   | 1.      | Dyżury interwencyjno-konsultacyjne z zakresu przemocy w rodzinie, skierowane do: osób doznających przemocy w rodzinie, osób stosujących przemoc wobec innych, świadków przemocy domowej;                                                                                      | 6.300 zł.               | Katarzyna Guziewicz   |
|   | 2.      | Stworzenie portalu ( strona internetowa), informującej o dostępnych w Ostródzie formach pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;                                                                                                                                      | 1000 zł.                | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|   | 3.      | Doposażenie „ Niebieskiego Pokoju”                                                                                                                                                                                                                                            | 3.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|   | 4.      | Prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „ Niebieskie Karty ”                                                                                                                                                                                                     | w ramach pracy etatowej | Anna Małkowska        |
|   | 5.      | Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych na potrzeby społeczności lokalnej oraz podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci w rodzinie;                                                                                                 | 3.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|   | 6.      | Motywowanie społeczności lokalnej do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Organizowanie samorządowych kampanii informacyjnych, ogólnopolskich akcji- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie; | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guziewicz   |



|     |                                                                                                                                                                                                                     |                         |                                             |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------|
| 7.  | Propagowanie idei pomocy osobom starszym doznającym przemocy w rodzinie ze strony osób opiekujących się nimi – budowanie lokalnej koalicji wspierającej i animującej działania                                      | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 8.  | Upowszechnienie informacji o instytucjach działających na rzecz ofiar przemocy w środowisku lokalnym oraz w skali kraju poprzez ulotki, plakaty, broszury;                                                          | w ramach pracy etatowej | Anna Małkowska                              |
| 9.  | Prowadzenie działalności informacyjno- edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska współzależnienia i przemocy w rodzinie                                                                                      | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA                       |
| 10. | Pomoc w pisaniu pism procesowych;                                                                                                                                                                                   | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 11. | Zajęcia profilaktyczne dla młodzieży szkół gimnazjalnych nt. zjawiska przemocy domowej;                                                                                                                             | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 12. | Zajęcia psychoedukacyjne z zakresu problematyki przemocy domowej w Areszcie Śledczym w Ostródzie                                                                                                                    | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 13. | Współpraca z instytucjami ( szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów;                                                                         | w ramach pracy etatowej | Adam Just<br>Katarzyna Guzewicz             |
| 14. | Podejmowanie interwencji wobec zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie                                                                                                                                           | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz<br>Adam Just             |
| 15. | Finansowanie szkoleń, kursów służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie dla osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie na terenie gminy; | 2.500 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA                       |
| 16. | Kształtowanie świadomości w zakresie uprawnień ofiary, oraz konsekwencji prawnych wobec sprawców przemocy domowej;                                                                                                  | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 17. | Wspieranie działań na rzecz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy;                                                                                                                                     | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA<br>Katarzyna Guzewicz |



|        |                                                                                                                                                       |                         |                                 |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------|
| 18.    | Wdrażanie w szkołach programów wychowawczych i profilaktycznych, w tym: programów adaptacyjno-integracyjnych, z zakresu komunikacji interpersonalnej; | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz<br>Adam Just |
| 19.    | Promowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem, umacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie poprzez działania: prozdrowotne, rekreacyjne, sportowe;     | 2.300 zł.               | Pełnomocnik<br>d.s PIRPA        |
| RAZEM: |                                                                                                                                                       | 18.100 zł.              |                                 |



Wydział : 851

Dział : 851 54

**ZADANIE III**

( dla każdego zadania oddzielnie )

**SZCZEGÓŁOWY PERLIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| § | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                                                                                                                                                                                                       | Potrzeby                      |                                     |
|---|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|-------------------------------------|
|   |         |                                                                                                                                                                                                                                                              | 2010                          | odpowiedzialni                      |
| 1 | 2       | 3                                                                                                                                                                                                                                                            | 4                             | 5                                   |
|   | 1.      | Podejmowanie działań informacyjno-<br>edukacyjnych, skierowanych do<br>sprzedawców i właścicieli punktów<br>sprzedaży napojów alkoholowych;                                                                                                                  | w ramach<br>pracy<br>etatowej | Katarzyna<br>Guziewicz<br>Adam Just |
|   | 2.      | Organizowanie lokalnych diagnoz, badań i<br>sondaży pozwalających ocenić aktualny<br>stan problemów alkoholowych wśród<br>młodzieży i osób dorosłych;                                                                                                        | 1.000 zł.                     | Katarzyna<br>Guziewicz<br>Adam Just |
|   | 3.      | Tworzenie sieci punktów z informacjami<br>o ofercie pomocy na terenie gminy w<br>zakresie rozwiązywania problemów<br>alkoholowych: tablice informacyjne w<br>ośrodkach zdrowia, ośrodki pomocy<br>społecznej, komisariacie, parafiach itp.;                  | w ramach<br>pracy<br>etatowej | Anna<br>Małkowska                   |
|   | 4.      | Zwiększenie zasobów biblioteki o nowe<br>pozycje książkowe o tematyce związanej z<br>profilaktyką, uzależnieniami, przemocą w<br>rodzinie itp.;                                                                                                              | 2.000 zł.                     | Pełnomocnik<br>d.s PiRPA            |
|   | 5.      | Organizowanie aktywnych form<br>spędzania wolnego czasu dla dzieci i<br>młodzieży: choinka dla dzieci z rodzin<br>zagrożonych alkoholizmem, imprezy<br>kulturalno-oświatowe, kółka taneczne,<br>teatralne i inne z włączeniem programów<br>profilaktycznych. | 3.000 zł.                     | Pełnomocnik<br>d.s PiRPA            |
|   | 6.      | Dofinansowanie wypoczynku letniego i<br>zimowego( obozy, biwaki, wycieczki) dla<br>dzieci i młodzieży z rodzin z problemem<br>alkoholowym oraz rodzin<br>dysfunkcyjnych, u których występują<br>zaburzenia zachowania, zaburzenia<br>natury emocjonalnej;    | 3.000 zł.                     | Pełnomocnik<br>d.s PiRPA            |



| § | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>(szczegółowy zakres)                                                                                                                                                                                                                      | Potrzeby                                  |                                                          |
|---|---------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------------------------------------------------|
|   |         |                                                                                                                                                                                                                                                                           | 2010                                      | odpowiedzialni                                           |
| 1 | 2       | 3                                                                                                                                                                                                                                                                         | 4                                         | 5                                                        |
|   | 7.      | Dożywianie dzieci uczestniczących w zajęciach socjoterapeutycznych;                                                                                                                                                                                                       | w ramach pracy etatowe                    | Pełnomocnik d.s PiRPA                                    |
|   | 8.      | Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, dostarczających uczestnikom podstawowej wiedzy i umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami;                                                                                                                     | 2.000 zł.                                 | Katarzyna Guzewicz, Adam Just                            |
|   | 9.      | Kooperacja z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, polegająca na zlecaniu zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, wspieranie pozalekcyjnych zajęć sportowych prowadzonych przez instruktorów posiadających kompetencje w zakresie działań profilaktycznych; | 30.000 zł.                                | Katarzyna Guzewicz, Bożena Ratajczyk, Jacek Krzekotowski |
|   | 10.     | Stała współpraca z lokalnymi mediami w celu informowania społeczności o działaniach prowadzonych na rzecz trzeźwości;                                                                                                                                                     | 2.500 zł.                                 | Pełnomocnik d.s PiRPA                                    |
|   | 11.     | Finansowanie bieżącej działalności Świetlicy Terapeutycznej w Ostródzie                                                                                                                                                                                                   | 3.000 zł.                                 | Pełnomocnik d.s PiRPA<br>Teresa Lipińska                 |
|   | 12.     | Realizacja adekwatnych do potrzeb programów profilaktyczno-edukacyjnych na terenie szkół i innych placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży;                                                                                                               | w ramach konkursu dla szkół<br>15.000 zł. | Pełnomocnik d.s PiRPA                                    |
|   | 13.     | Współudział w organizowaniu lokalnych kampanii o charakterze profilaktycznym. Inicjowanie i wspieranie konferencji, spotkań, debat związanych z promowaniem wartości rodzinnych;                                                                                          | 5.000 zł.                                 | Pełnomocnik d.s PiRPA                                    |
|   | 14.     | Wspieranie merytoryczne kadry pedagogicznej przy opracowywaniu szkolnych programów profilaktycznych;                                                                                                                                                                      | w ramach pracy etatowe                    | Katarzyna Guzewicz, Adam Just                            |
|   | 15.     | Działalność pedagogów ulicy na terenie miasta;                                                                                                                                                                                                                            | w ramach pracy etatowe                    | Adam Just                                                |
|   | 16.     | Szkolenie dla pielęgniarek środowiskowych z zakresu płodowego zespołu alkoholowego FAS;                                                                                                                                                                                   | 2.500 zł.                                 | Katarzyna Guzewicz, Adam Just                            |
|   | 17.     | Szkolenie dla pedagogów szkolnych (funkcjonowanie rodziny dysfunkcyjnej, specyficzne zachowania dzieci z rodzin z problemem alkoholowym).                                                                                                                                 | 2.500 zł.                                 | Katarzyna Guzewicz, Adam Just                            |



| §      | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                                                                      | Potrzeby   |                                  |
|--------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------------|
|        |         |                                                                                                                             | 2010       | odpowiedzialni                   |
| 1      | 2       | 3                                                                                                                           | 4          | 5                                |
|        | 18.     | Warsztaty szkoleniowe dla kuratorów sądowych i pracowników PKPS z zakresu pracy z trudnym klientem (uzależnienia, przemoc). | 3.000 zł.  | Katarzyna Guzewicz,<br>Adam Just |
|        | 19.     | Włączanie się w ogólnopolskie kampanie edukacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;            | 1.500 zł.  | Pełnomocnik<br>d.s PiRPA         |
|        | 20.     | Dofinansowanie szkoleń dla osób uzależnionych utrzymujących abstynencję ;                                                   | 1.500 zł.  | Pełnomocnik<br>d.s PiRPA         |
| RAZEM: |         |                                                                                                                             | 77.500 zł. |                                  |



Wydział: 851

Dział: 851 54

**ZADANIE IV**

( dla każdego zadania oddzielnie )

**SZCZEGÓŁOWY PERLIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| §       | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                                                                                                           | Potrzeby                |                       |
|---------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------|
|         |         |                                                                                                                                                                  | 2010                    | odpowiedzialni        |
| 1       | 2       | 3                                                                                                                                                                | 4                       | 5                     |
|         | 1.      | Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym i innym jednostkom pożytku publicznego w zakresie wykonywania zadań z zakresu profilaktyki uzależnień; | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|         | 2.      | Tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;                                                                                             | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|         | 3.      | Współpraca i wspieranie ruchów trzeźwościowych i samopomocowych ( Anonimowi Alkoholicy, Kluby Abstynenta itp.);                                                  | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|         | 4.      | Współpraca z Kościołem Katolickim i innymi związkami wyznaniowymi w szerzeniu idei życia w trzeźwości;                                                           | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|         | 5.      | Współpraca przy realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;                                                              | w ramach pracy etatowej | Komisja ds. RPA       |
| RAZEM : |         |                                                                                                                                                                  | 0.00 zł.                |                       |



Wydział: 851

Dział: 851 54

**ZADANIE V**

( dla każdego zadania oddzielnie )

### **SZCZEGÓŁOWY PERLIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| §      | pozycja | Rodzaj wydatków - kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                                                                                                      | Potrzeby              |                |
|--------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------|
|        |         |                                                                                                                                                             | 2010                  | odpowiedzialni |
| 1      | 2       | 3                                                                                                                                                           | 4                     | 5              |
|        | 1.      | Podejmowanie działań interwencyjnych wobec firm prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych skierowaną do młodzieży;                               | w ramach prac Komisji | Komisja ds.RPA |
|        | 2.      | Prowadzenie działań kontrolnych w placówkach handlowych, podejmowanie interwencji w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym; | w ramach prac Komisji | Komisja ds.RPA |
|        | 3.      | Stosowanie procedury cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w przypadku naruszenia warunków określonych w zezwoleniu;                        | w ramach prac Komisji | Komisja ds.RPA |
|        | 4.      | Kontrolowanie obiektów sportowych i plaż miejskich pod kątem spożywania alkoholu przez nieletnich;                                                          | w ramach prac Komisji | Komisja ds.RPA |
|        | 5.      | Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;                                                                                            | w ramach prac Komisji | Komisja ds.RPA |
| RAZEM: |         |                                                                                                                                                             | 0.00 zł.              |                |



Wydział: 851

Dział: 851 54

**ZADANIE VI**

( dla każdego zadania oddzielnie )

**SZCZEGÓŁOWY PERLIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| §       | pozycja | Rodzaj wydatków - kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                              | Potrzeby             |                       |
|---------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|-----------------------|
|         |         |                                                                                     | 2010                 | odpowiedzialni        |
| 1       | 2       | 3                                                                                   | 4                    | 5                     |
|         | 1.      | Współfinansowanie działalności Centrum Integracji Społecznej przy PKPS w Ostródzie; | 371.280 zł.          | Pełnomocnik ds. PiRPA |
|         | 2.      | Pomoc merytoryczna dla Centrum Integracji Społecznej i noclegowni;                  | w ramach pracy biura | Adam Just             |
| RAZEM : |         |                                                                                     | 371.280 zł.          |                       |



Wydział: 851

Dział: 851 54

Prowadzenie biura i komisji

( dla każdego zadania oddzielnie)

### SZCZEGÓŁOWY PRELIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH

| §    | Pozycja | Rodzaj wydatków-kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                             | Potrzeby       |
|------|---------|----------------------------------------------------------------------------------|----------------|
|      |         |                                                                                  | 2010r.         |
| 1    | 2       | 3                                                                                | 4              |
| 4010 | 1.      | Wynagrodzenie osobowe ( 4 etaty )                                                | 162.400,00 zł. |
| 4040 | 2.      | Dodatkowe wynagrodzenie roczne                                                   | 12.000,00 zł.  |
| 4110 | 3.      | Składki na ubezpieczenie społeczne                                               | 26.490,00 zł.  |
| 4120 | 4.      | Składki na Fundusz Pracy                                                         | 4.270,00 zł.   |
| 4440 | 5.      | Fundusz Świadczeń Socjalnych                                                     | 4.000,00 zł.   |
| 4410 | 6.      | Delegacje służbowe krajowe                                                       | 1.000,00 zł.   |
| 4140 | 7.      | Wpłaty na PFRON                                                                  | 100,00 zł.     |
| 3020 | 8.      | Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń                                     | 400,00 zł.     |
| 3030 | 9.      | Ryczałt dla członków Komisji                                                     | 2.000,00 zł.   |
| 4170 | 10.     | Wynagrodzenia bezosobowe ( zawarte również w powyższych zadaniach )              | 95.000,00 zł.  |
| 4210 | 11.     | Zakup materiałów (zawarta również w powyższych zadaniach )                       | 20.000,00 zł.  |
| 4230 | 12.     | Zakup leków i materiałów medycznych i produktów biobójczych                      | 500,00 zł.     |
| 4260 | 13.     | Zakup energii ( klub abstynenta )                                                | 2.000,00 zł.   |
| 4270 | 14.     | Zakup usług remontowych ( zakup i montaż okna )                                  | 4.800,00 zł.   |
| 4280 | 15.     | Zakup usług zdrowotnych                                                          | 500,00 zł.     |
| 4300 | 16.     | Zakup usług pozostałych                                                          | 31.494,00 zł.  |
| 4350 | 17.     | Zakup usług dostępu do sieci Internet                                            | 200,00 zł.     |
| 4360 | 18.     | Opłaty z tytułu zakupu usług telefonii komórkowej                                | 1.200,00 zł.   |
| 4370 | 19.     | Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej          | 4.500,00 zł.   |
| 4430 | 20.     | Różne opłaty i składki ( ubezpieczenie sprzętu )                                 | 1.000,00 zł.   |
| 4740 | 21.     | Zakup materiałów drukarskich do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych | 1.000,00 zł.   |
| 4750 | 22.     | Zakup akcesoriów komputerowych w tym programów i licencji                        | 2.000,00 zł.   |



|         |     |                                                                      |                |
|---------|-----|----------------------------------------------------------------------|----------------|
| 4390    | 23. | Opinie biegłych                                                      | 28.000,00 zł.  |
| 4700    | 24. | Szkolenia pracowników nie będących członkami korpusu służby cywilnej | 1.500,00 zł.   |
| 4420    | 25. | Podróże służbowe zagraniczne                                         | 1.000,00 zł.   |
| Razem : |     |                                                                      | 407.354,00 zł. |

**ZESTAWIENIE WYDATKÓW NA PRZECIWDZIAŁANIE  
ALKOHOLIZMOWI na 2010 rok wg. paragrafów**

| Lp. | rozdział | paragraf | Przeciwdziałanie alkoholizmowi                                                                                                                                                        | Wydatki        |
|-----|----------|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 1.  | 85154    | 2320     | Dotacje celowe przekazane dla powiatu na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień (umowy) między jednostkami samorządu terytorialnego dotacja dla Świetlicy Terapeutycznej | 3.000,00 zł.   |
| 2.  | 85154    | 2820     | Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleczanych do realizacji pozostałym jednostkom nie zaliczanym do sektora finansów publicznych – dotacja dla CIS     | 371.280,00 zł. |
| 3.  | 85154    | 3020     | Wydatki osobowe nie zaliczane do wynagrodzeń                                                                                                                                          | 400,00 zł.     |
| 4.  | 85154    | 3030     | Ryczałt dla członków komisji                                                                                                                                                          | 2.000,00 zł.   |
| 5.  | 85154    | 4010     | Wynagrodzenie osobowe pracowników 4 etaty pracownicze                                                                                                                                 | 162.400,00 zł. |
| 6.  | 85154    | 4040     | Dodatkowe wynagrodzenia roczne                                                                                                                                                        | 12.000,00 zł.  |
| 7.  | 85154    | 4110     | Składki na ubezpieczenie społeczne                                                                                                                                                    | 26.490,00 zł.  |



|     |       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                         |               |
|-----|-------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 8.  | 85154 | 4120 | Składki na Fundusz Pracy                                                                                                                                                                                                                                                                | 4.270,00 zł.  |
| 9.  | 85154 | 4140 | Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych                                                                                                                                                                                                                        | 100,00 zł.    |
| 10. | 85154 | 4170 | Wynagrodzenia bezosobowe:<br><br>- umowy zlecenia dla realizatorów zajęć profilaktycznych w ramach dotacji<br><br>- umowy zlecenie dla prowadzących punkt konsultacyjny<br><br>- umowy zlecenia dla prowadzących zajęcia sportowe<br><br>- umowy zlecenia dla członków Komisji ds.PiRPA | 95.000,00 zł. |
| 11. | 85154 | 4210 | Zakup materiałów i wyposażenia                                                                                                                                                                                                                                                          | 20.000,00 zł. |
| 12. | 85154 | 4230 | Zakup leków i materiałów medycznych                                                                                                                                                                                                                                                     | 500,00 zł.    |
| 13. | 85154 | 4260 | Zakup energii – opłata za Klub Abstynenta                                                                                                                                                                                                                                               | 2.000,00 zł.  |
| 14. | 85154 | 4270 | Zakup usług remontowych – zakup i montaż okna                                                                                                                                                                                                                                           | 4.800,00 zł.  |
| 15. | 85154 | 4280 | Zakup usług zdrowotnych                                                                                                                                                                                                                                                                 | 500,00 zł.    |
| 16. | 85154 | 4300 | Zakup usług pozostałych                                                                                                                                                                                                                                                                 | 31.494,00 zł. |
| 17. | 85154 | 4350 | Zakup usług dostępu do Internet                                                                                                                                                                                                                                                         | 200,00 zł.    |
| 18. | 85154 | 4360 | Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej                                                                                                                                                                                                                   | 1.200,00 zł.  |
| 19. | 85154 | 4370 | Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej                                                                                                                                                                                                                 | 4.500,00 zł.  |
| 20. | 85154 | 4390 | Opłaty za opinie biegłych                                                                                                                                                                                                                                                               | 28.000,00 zł. |
| 21. | 85154 | 4410 | Podróże służbowe krajowe                                                                                                                                                                                                                                                                | 1.000,00 zł.  |
| 22. | 85154 | 4420 | Podróże służbowe zagraniczne                                                                                                                                                                                                                                                            | 1.000,00 zł.  |
| 23. | 85154 | 4440 | Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych                                                                                                                                                                                                                                        | 4.000,00 zł.  |



|         |       |      |                                                                                    |                |
|---------|-------|------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| 24.     | 85154 | 4700 | Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej                | 1.500,00 zł.   |
| 25.     | 85154 | 4740 | Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych | 1.000,00 zł.   |
| 26.     | 85154 | 4750 | Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji                         | 2.000,00 zł.   |
| 27.     | 85154 | 4430 | Różne opłaty i składki - ubezpieczenie sprzętu                                     | 1.000,00 zł.   |
| Razem : |       |      |                                                                                    | 781.634,00 zł. |



***MIEJSKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA***  
***PRZEMOCY w RODZINIE dla miasta OSTRÓDA***  
***na 2010 rok.***



## I. Podstawy prawne programu

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ( Dz. U. Nr 180, poz. 1493).
2. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ( Dz. U. z 2002 r., Nr 147, poz. 1231, z późn. zm. ).
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej ( tekst jednolity Dz. U. z 2008 r. Nr 115, poz. 728).
4. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego ( Dz. U. Nr 111, poz. 535 z późn. zm.).
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym ( Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji ( Dz. U. z 2002r. Nr 7, poz. 58, z późn.zm. ).
7. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ( Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.).
8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku -Kodeks rodzinny i opiekuńczy ( Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku-Kodeks karny ( Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

## II. Programy krajowe :

1. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2006-2016 z dnia 25 września 2006 roku.
2. Narodowy Program Zdrowia na lata 2007-2015 z dnia 15 maja 2007 roku.
3. Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2006-2010 z dnia 01 czerwca 2006 roku.



### III. Zadania:

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz. 1493). określa dla organów samorządu gminnego następujące zadania:

- 1) *tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,*
  - współpraca z instytucjami i organizacjami statutowo zajmującymi się osobami doświadczającymi przemocy w rodzinie, w tym m.in.: przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości, służby zdrowia, policji, pomocy społecznej, oświaty,
  - współdziałanie z organizacjami pozarządowymi oraz Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą,
  - stosowanie procedury „Niebieskich Kart” przez policję, pomoc społeczną, gminną komisję itp.;
  - udostępnianie sądowi, prokuraturze tzw. „Niebieskiego Pokoju” celem przesłuchań dzieci.
- 2) *prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,*
  - udzielanie pomocy prawnej i psychospołecznej rodzinom zagrożonym przemocą domową,
  - udzielanie informacji o formach pomocy,
  - prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
  - wspólne działanie zespołów interdyscyplinarnych, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy w rodzinie,
  - rozwój form poradnictwa dla osób uwikłanych w przemoc.
- 3) *opracowywanie i realizacja programów ochrony ofiary przemocy,*
  - prowadzenie grup samopomocowych dla osób doświadczających przemocy w rodzinie,
  - prowadzenie programów edukacyjnych dla rodziców w formie warsztatów.
- 4) *prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.*
  - tworzenie, finansowanie i dofinansowanie specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie.



#### IV. Dane z Punktu Konsultacyjnego dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W 2009r. Punkt Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie udzielił 230 porad osobom doświadczającym przemocy domowej oraz przestępstw z tym związanych. Do Punktu zgłaszały się osoby dorosłe w przeważającej części były to kobiety. Oferowana pomoc polegała na zdiagnozowaniu problemu i podjęciu stosownych działań w zależności od potrzeb, jak m.in. udzielaniu pomocy psychoedukacyjnej, poradnictwa, pomocy w pisaniu pism procesowych oraz motywowaniu osób do kontaktu z innymi specjalistami, podejmowania terapii itp.

Udzielono pomocy w napisaniu następujących pism:

- 19 pozwów rozwodowych
- 22 pozwów o alimenty
- 3 pozwy o ograniczenie władzy rodzicielskiej
- 27 innych ( w tym m.in. zwolnienie od kosztów sądowych).

Na prośbę klientów Punktu 62 razy podejmowano wizytę w środowisku. Punkt prowadził także systematyczną psychoedukację w zakresie przemocy domowej dla osób przebywających w Areszcie Śledczym w Ostródzie. Punkt działa w godzinach urzędowych od 7.30-15.30, a dodatkowo w środy wydłużając czas pracy do godz.17.30, zatrudniając specjalistę. W 2009 roku zostały przeprowadzone szkolenia z zakresu przemocy domowej dla pracowników socjalnych z MOPS Ostróda, szkolenie nt. Płodowego Zespołu Alkoholowego- FAS, dla kuratorów zawodowych Sądu Rejonowego w Ostródzie. Przy Punkcie do dyspozycji sądu i prokuratury pozostawał tzw. „Niebieski Pokój”, w którym odbywały się przesłuchania dzieci w sprawach karnych i rodzinnych. Od 1999 roku biuro nieprzerwanie prowadzi działalność telefonu zaufania. Obecnie czynny jest on w czasie godzin pracy i obsługiwany jest przez etatowych pracowników biura, przeszkolonych w zakresie udzielania pomocy przez telefon.

#### V. Realizatorzy Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w

Rodzinie:

##### 1) Zadania Punktu Konsultacyjnego:

- prowadzenie stosownej dokumentacji dla osób korzystających z pomocy Punktu,



- pomoc w kompletowaniu niezbędnej dokumentacji,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby stosującej przemoc, będącej jednocześnie uzależnioną od alkoholu, obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- stosowanie przez Komisję ds. RPA procedury interwencji „Niebieskich Kart”,
- utworzenie interdyscyplinarnego zespołu ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zadaniem byłoby stworzenie stale aktualizowanej bazy danych o miejscach pomocy oraz monitorowania sposobu ich funkcjonowania, a także planowanie działań usprawniających ich skuteczność,
- zwracanie szczególnej uwagi na dziecko, w rodzinie z syndromem dziecka krzywdzonego,
- opracowanie planu i programów szkoleniowych niezbędnych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji przedstawicieli różnych grup zawodowych stykających się z problematyką przemocy w rodzinie,
- organizowanie interdyscyplinarnych szkoleń, narad, konferencji z udziałem profesjonalistów z tej dziedziny,
- prowadzenie specjalistycznych szkoleń z zakresu problematyki przemocy domowej dla wybranych grup zawodowych ( kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pielęgniarek środowiskowych),
- zaplanowanie strategii postępowania w konkretnych przypadkach przemocy, udziału potrzebnych instytucji, wykorzystania metod i sposobu przekazywania informacji,
- rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenia stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
- posiadanie stosownych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji , które mogą się włączyć w systemową pomoc dla rodziny,
- udzielanie pomocy w postaci pisania pism procesowych.

## VI. Adresaci Programu:

- rodziny i osoby dotknięte zjawiskiem przemocy,
- rodziny i osoby zagrożone zjawiskiem przemocy,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie.



## VII. Cele w ramach Programu:

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2010 zakłada osiągnięcie następujących celów:

|                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1. Cel główny</b>       | a. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie;<br>b. Ograniczenie problemu przemocy w rodzinie i skutków stosowania przemocy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>2. Cele szczegółowe</b> | <p>a. Zapewnienie profesjonalnej pomocy wsparcia ofiarom przemocy domowej,<br/><b>metody:</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>➤ finansowanie Punktu Konsultacyjnego;</li><li>➤ podnoszenie kwalifikacji kadry- realizatorów Programu;</li><li>➤ zwiększenie skuteczności form pomocy psychologicznej;</li><li>➤ udzielanie pomocy prawnej;</li><li>➤ opracowywanie planu pomocy dla ofiar przemocy;</li><li>➤ podejmowanie działań pomocowych na rzecz ofiary przemocy, w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego.</li></ul> <p>b. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Ostródy na temat zjawiska przemocy w rodzinie,<br/><b>metody :</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>➤ stała współpraca z lokalnymi mediami w celu informowania społeczności o formach pomocy;</li><li>➤ zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych na potrzeby społeczności lokalnej oraz podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci w rodzinie;</li><li>➤ organizowanie samorządowych, ogólnopolskich kampanii z zakresu podnoszenia wrażliwości społecznej wobec przemocy;</li><li>➤ upowszechnienie informacji o instytucjach działających na rzecz ofiar przemocy w środowisku lokalnym oraz w skali kraju poprzez ulotki, plakaty, broszury;</li><li>➤ promowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem, umacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie poprzez działania: prozdrowotne, rekreacyjne, sportowe.</li></ul> <p>c. Współpraca interdyscyplinarna jako ważna strategia pracy w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,<br/><b>metody :</b></p> <ul style="list-style-type: none"><li>➤ opracowywanie strategii postępowania w przypadkach rozpoznania i zgłoszenia przemocy domowej;</li><li>➤ organizowania szkoleń dla osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy;</li><li>➤ monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;</li><li>➤ aktywizacja środowiska lokalnego.</li></ul> |



|                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Cele szczegółowe</b> | <p>d. Zminimalizowanie przyczyn agresji i przeciwdziałanie przemocy w szkołach,</p> <p><b>metody:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ wdrażanie programów wychowawczych i profilaktycznych, w tym programów adaptacyjno- integracyjnych, z zakresu komunikacji interpersonalnej,</li> <li>➤ kształtowanie właściwych postaw wśród dzieci i młodzieży z zakresu radzenia sobie z trudnymi emocjami,</li> <li>➤ organizowanie tematycznych konkursów szkolnych,</li> <li>➤ współpraca z pedagogami szkolnymi,</li> <li>➤ rozpowszechnianie broszur, ulotek i plakatów,</li> </ul> |
|                         | <p>e. Zapewnienie pomocy interwencyjnej i terapeutycznej ofiarom przemocy,</p> <p><b>metody:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ zapewnienie dostępu do tzw. „Niebieskich Pokoi”,</li> <li>➤ prowadzenie szkoleń dla grup zawodowych, mających kontakt ze zjawiskiem przemocy domowej,</li> <li>➤ wspieranie programów korekcyjno- edukacyjnych dla sprawców przemocy</li> </ul>                                                                                                                                                                                                |

## VIII. Przewidywane efekty realizacji programu:

1. Zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowanie w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie;
3. Spadek liczby rodzin, których interwencje podejmowane są wielokrotnie;
4. Usprawnienie współdziałania służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
5. Zmniejszenie rozmiarów przemocy domowej;
6. Przerwanie kręgu milczenia związanego z przemocą;
7. Zmiana negatywnych metod wychowawczych rodziców wobec dzieci.



Wydział: 851

Dział: 851 54

**ZADANIE II**

( dla każdego zadania oddzielnie )

**SZCZEGÓŁOWY PERLIMINARZ WYDATKÓW BIEŻĄCYCH**

| § | pozycja | Rodzaj wydatków – kalkulacja<br>( szczegółowy zakres )                                                                                                                                                                                                                        | Potrzeby                |                       |
|---|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|-----------------------|
|   |         |                                                                                                                                                                                                                                                                               | 2010                    | odpowiedzialni        |
| 1 | 2       | 3                                                                                                                                                                                                                                                                             | 4                       | 5                     |
|   | 1.      | Dyżury interwencyjno-konsultacyjne z zakresu przemocy w rodzinie, skierowane do: osób doznających przemocy w rodzinie, osób stosujących przemoc wobec innych, świadków przemocy domowej;                                                                                      | 6.300 zł.               | Katarzyna Guziewicz   |
|   | 2.      | Stworzenie portalu ( strona internetowa), informującej o dostępnych w Ostródzie formach pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;                                                                                                                                      | 1000 zł.                | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|   | 3.      | Doposażenie „ Niebieskiego Pokoju ”                                                                                                                                                                                                                                           | 3.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|   | 4.      | Prowadzenie działalności informacyjnej nt. procedury „ Niebieskie Karty ”                                                                                                                                                                                                     | w ramach pracy etatowej | Anna Małkowska        |
|   | 5.      | Zakup materiałów edukacyjno-informacyjnych na potrzeby społeczności lokalnej oraz podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci w rodzinie;                                                                                                 | 3.000 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA |
|   | 6.      | Motywowanie społeczności lokalnej do podejmowania działań na rzecz ofiar przemocy ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Organizowanie samorządowych kampanii informacyjnych, ogólnopolskich akcji- podnoszenie wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie; | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guziewicz   |



|     |                                                                                                                                                                                                                     |                         |                                             |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|---------------------------------------------|
| 7.  | Propagowanie idei pomocy osobom starszym doznającym przemocy w rodzinie ze strony osób opiekujących się nimi – budowanie lokalnej koalicji wspierającej i animującej działania                                      | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 8.  | Upowszechnienie informacji o instytucjach działających na rzecz ofiar przemocy w środowisku lokalnym oraz w skali kraju poprzez ulotki, plakaty, broszury;                                                          | w ramach pracy etatowej | Anna Małkowska                              |
| 9.  | Prowadzenie działalności informacyjno- edukacyjnej służącej zmniejszeniu skali zjawiska współzależnienia i przemocy w rodzinie                                                                                      | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA                       |
| 10. | Pomoc w pisaniu pism procesowych;                                                                                                                                                                                   | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 11. | Zajęcia profilaktyczne dla młodzieży szkół gimnazjalnych nt. zjawiska przemocy domowej;                                                                                                                             | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 12. | Zajęcia psychoedukacyjne z zakresu problematyki przemocy domowej w Areszcie Śledczym w Ostródzie                                                                                                                    | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 13. | Współpraca z instytucjami ( szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązywaniu jej problemów;                                                                         | w ramach pracy etatowej | Adam Just<br>Katarzyna Guzewicz             |
| 14. | Podejmowanie interwencji wobec zgłoszonych przypadków przemocy w rodzinie                                                                                                                                           | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz<br>Adam Just             |
| 15. | Finansowanie szkoleń, kursów służących podniesieniu kompetencji w zakresie zagadnień związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie dla osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie na terenie gminy; | 2.500 zł.               | Pełnomocnik d.s PiRPA                       |
| 16. | Kształtowanie świadomości w zakresie uprawnień ofiary, oraz konsekwencji prawnych wobec sprawców przemocy domowej;                                                                                                  | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guzewicz                          |
| 17. | Wspieranie działań na rzecz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy;                                                                                                                                     | w ramach pracy etatowej | Pełnomocnik d.s PiRPA<br>Katarzyna Guzewicz |



|        |                                                                                                                                                       |                         |                                    |
|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------------|
| 18.    | Wdrażanie w szkołach programów wychowawczych i profilaktycznych, w tym: programów adaptacyjno-integracyjnych, z zakresu komunikacji interpersonalnej; | w ramach pracy etatowej | Katarzyna Guziejewicz<br>Adam Just |
| 19.    | Promowanie rodzinnych form opieki nad dzieckiem, umacnianie więzi emocjonalnej w rodzinie poprzez działania: prozdrowotne, rekreacyjne, sportowe;     | 2.300 zł.               | Pełnomocnik<br>d.s PiRPA           |
| RAZEM: |                                                                                                                                                       | 18.100 zł.              |                                    |